

PATVIRTINTA
Užvenčio Šatrijos Raganos pagrindinės
mokyklos direktoriaus 2026 m. rugsėjo 1 d.
įsakymu Nr. V-219

**UŽVENČIO ŠATRIJOS RAGANOS
PAGRINDINĖ MOKYKLA**

MOKINIŲ ADAPTACIJOS TYRIMO PRIEMONIŲ RINKINYS

1 ir 5 klasių, bei naujų mokinių adaptacijai mokykloje įvertinti

Parengė
Psichologo asistentė Evelina Butinienė

Užventis, 2026

TURINYS

Rinkinio dalys

Rinkinio paskirtis ir naudojimas	3
1 klasės mokinių adaptacijos mokykloje anketa tėvams	4
1 klasės mokinio trumpa adaptacijos anketa	5
5 klasės mokinių adaptacijos mokykloje anketa	6
Klasės auklėtojo / mokytojo stebėjimo lapas mokinių adaptacijai	7
Vertinimo raktas ir rezultatų analizė	8
Mokytojo / klasės auklėtojo stebėjimo lapo rezultatų interpretavimas	9
Kaip apibendrinti visos klasės rezultatus	9
Praktinės administravimo ir interpretavimo pastabos	10
Rezultatų išvados rengimas	10
Priedas. Anketų teiginių priskyrimas adaptacijos sritims	11
Naujai atvykusio mokinio adaptacijos įvertinimo modulis	12

Pastaba. Puslapių numeriai atitinka šį dokumento leidimą.

RINKINIO PASKIRTIS IR NAUDOJIMAS

- 1 klasės tėvams • 1 klasės mokiniams • 5 klasės mokiniams • klasės auklėtojo / mokytojo stebėjimo lapas
- vertinimo raktas

Paskirtis. Trumpam mokyklinės adaptacijos įvertinimui, siekiant pastebėti emocinės savijautos, santykių, saugumo ir prisitaikymo prie mokymosi reikalavimų stiprybes bei sunkumus.

Svarbu. Šios anketos yra mokyklos vidaus apklausos priemonės, o ne standartizuoti ar diagnostiniai psichologiniai testai. Rezultatai turi būti vertinami orientaciniu būdu, kartu atsižvelgiant į pokalbį, stebėjimą ir kitą turimą informaciją.

1 KLASĖS MOKINIŲ ADAPTACIJOS MOKYKLOJE ANKETA TĖVAMS

Gerbiami tėveliai / globėjai,

Šia anketa siekiama geriau suprasti, kaip Jūsų vaikas jaučiasi pradėjęs lankyti mokyklą, kaip jam sekasi prisitaikyti prie naujos aplinkos, mokyklos dienotvarkės, santykių su bendraamžiais ir mokytoju. Pažymėkite atsakymą, kuris geriausiai atspindi vaiko savijautą ir elgesį šiuo metu.

Klasė: _____ Data: _____

Teiginys	Visiškai sutinku	Greičiau sutinku	Greičiau nesutinku	Visiškai nesutinku	Negaliu įvertinti
1. Mano vaikas noriai eina į mokyklą.	☐	☐	☐	☐	☐
2. Mano vaikas mokykloje jaučiasi saugiai.	☐	☐	☐	☐	☐
3. Mano vaikas dažniausiai teigiamai kalba apie mokyklą ir joje patirtus įvykius.	☐	☐	☐	☐	☐
4. Prieš eidamas į mokyklą mano vaikas dažniausiai jaučiasi ramiai.	☐	☐	☐	☐	☐
5. Mano vaikas jaučiasi priimtas savo klasėje.	☐	☐	☐	☐	☐
6. Mano vaikas gerai sutaria su bendraklasiais.	☐	☐	☐	☐	☐
7. Mano vaikas klasėje turi bent vieną vaiką, su kuriuo jaučiasi gerai ir noriai bendrauja.	☐	☐	☐	☐	☐
8. Mano vaikas jaučiasi galintis kreiptis į mokytoją, kai jam reikia pagalbos.	☐	☐	☐	☐	☐
9. Mano vaikas teigiamai vertina bendravimą su mokytoju.	☐	☐	☐	☐	☐
10. Mano vaikas jau prisitaikė prie mokyklos dienotvarkės ir naujo dienos režimo.	☐	☐	☐	☐	☐
11. Mano vaikui pavyksta susitvarkyti su mokykloje jam keliamais reikalavimais.	☐	☐	☐	☐	☐
12. Po mokyklos mano vaikas dažniausiai turi pakankamai jėgų įprastai veiklai ir poilsiui.	☐	☐	☐	☐	☐
13. Mano vaikas geba savarankiškai atlikti vis daugiau su mokykla susijusių kasdienių užduočių.	☐	☐	☐	☐	☐
14. Pastebiu, kad mokykloje mano vaikas vis labiau pasitiki savo gebėjimais.	☐	☐	☐	☐	☐
15. Manau, kad mano vaikas sėkmingai prisitaiko prie mokyklos.	☐	☐	☐	☐	☐

Papildomi klausimai

16. Kas Jūsų vaikui šiuo metu mokykloje sekasi geriausiai?

.....

17. Kas Jūsų vaikui šiuo metu mokykloje kelia daugiausia sunkumų?

.....

18. Ar pastebite vaiko savijautos ar elgesio pokyčių, susijusių su mokyklos lankymu? Jei taip, kokių?

.....

19. Ar yra kas nors, ką, Jūsų nuomone, mokyklai būtų svarbu žinoti apie Jūsų vaiko prisitaikymą?

.....

Dėkojame už skirtą laiką ir atsakymus.

1 KLASĖS MOKINIO TRUMPA ADAPTACIJOS ANKETA

Sveikas(-a), pirmoke! Perskaityk teiginius (arba klausykis, kai juos perskaito suaugusysis) ir prie kiekvieno pažymėk veiduką, kuris geriausiai parodo, kaip Tu jautiesi mokykloje.

Klasė: _____ Data: _____

TAIP

KARTAIS

NE

Teiginys			
1. Man patinka eiti į mokyklą.	☐	☐	☐
2. Mokykloje jaučiuosi saugiai.	☐	☐	☐
3. Klasėje turiu su kuo draugauti.	☐	☐	☐
4. Per pertraukas jaučiuosi gerai.	☐	☐	☐
5. Kai man reikia, galiu paprašyti mokytojo(-os) pagalbos.	☐	☐	☐
6. Per pamokas dažniausiai suprantu, ką reikia daryti.	☐	☐	☐
7. Man dažniausiai pavyksta atlikti skirtas užduotis.	☐	☐	☐
8. Mokykloje dažniausiai jaučiuosi gerai.	☐	☐	☐
9. Man patinka būti pirmoku(-e).	☐	☐	☐

Jei nori, nupiešk arba parašyk, kas Tau mokykloje labiausiai patinka:

.....

.....

5 KLASĖS MOKINIŲ ADAPTACIJOS MOKYKLOJE ANKETA

Sveikas(-a), penktokė! Norime sužinoti, kaip Tau sekasi penktose klasėse, kaip jautiesi mokykloje, kas Tau sekasi gerai ir kas kelia sunkumų. Čia nėra teisingų ar neteisingų atsakymų. Svarbiausia – pasirink atsakymą, kuris geriausiai parodo, kaip Tu iš tikrųjų jautiesi.

Klasė: _____ Data: _____

Teiginys	Taip	Greičiau taip	Greičiau ne	Ne
1. Man patinka būti penktoku(-e).	☐	☐	☐	☐
2. Į mokyklą dažniausiai einu noriai.	☐	☐	☐	☐
3. Mokykloje dažniausiai jaučiuosi gerai.	☐	☐	☐	☐
4. Mokykloje jaučiuosi saugus(-i).	☐	☐	☐	☐
5. Savo klasėje jaučiuosi priimtas(-a).	☐	☐	☐	☐
6. Mano klasėje yra mokinių, su kuriais galiu pasikalbėti ir būti kartu.	☐	☐	☐	☐
7. Mano klasės mokiniai dažniausiai sutaria tarpusavyje.	☐	☐	☐	☐
8. Jei mokykloje turiu problemą, žinau, į kurį suaugusįjį galiu kreiptis pagalbos.	☐	☐	☐	☐
9. Jaučiu, kad mokytojai yra pasirengę man padėti, kai man sunku.	☐	☐	☐	☐
10. Jau pripratau, kad penktose klasėse moko daugiau skirtingų mokytojų.	☐	☐	☐	☐
11. Jau pripratau prie naujų mokomųjų dalykų ir pasikeitusios mokymosi tvarkos.	☐	☐	☐	☐
12. Per pamokas dažniausiai suprantu, ko iš manęs tikimasi ir ką turiu atlikti.	☐	☐	☐	☐
13. Per pamokas dažniausiai pavyksta išlaikyti dėmesį.	☐	☐	☐	☐
14. Dažniausiai spėju atlikti per pamokas skirtas užduotis.	☐	☐	☐	☐
15. Man pavyksta susitvarkyti su dabartiniu mokymosi krūviu.	☐	☐	☐	☐
16. Po pamokų dar turiu pakankamai jėgų kitai veiklai ir poilsiui.	☐	☐	☐	☐
17. Kai mokykloje susiduriu su sunkumais, dažniausiai žinau, ką galiu padaryti arba kur ieškoti pagalbos.	☐	☐	☐	☐
18. Manau, kad jau gerai pripratau prie penktos klasės.	☐	☐	☐	☐

Parašyk savo nuomonę

19. Kas Tau penktose klasėse labiausiai patinka?

.....

20. Kas Tau penktose klasėse šiuo metu yra sunkiausia?

.....

21. Kas Tau labiausiai padeda gerai jaustis mokykloje?

.....

22. Ką norėtum pakeisti mokykloje arba savo klasėje, kad jaustumėsi geriau?

.....

AČIŪ TAU UŽ NUOŠIRDŽIUS ATSAKYMUS!

KLASĖS AUKLĖTOJO / MOKYTOJO STEBĖJIMO LAPAS

MOKINIŲ ADAPTACIJAI

Paskirtis. Trumpai papildyti 1 ar 5 klasės adaptacijos tyrimą mokytojo stebėjimu. Lapas skirtas bendrai klasės tendencijai, o ne individualiai mokinio diagnozei ar vertinimui.

Kaip pildyti. Pažymėkite variantą, kuris geriausiai atspindi daugumos klasės mokinių situaciją per pastarąsias savaites. Jei situacija klasėje labai nevienoda, rinkitės „Iš dalies“ ir trumpai pakomentuokite apačioje.

Klasė: _____

Data: _____

Mokytojas(-a): _____

Teiginys	Taip	Iš dalies	Ne	Sunku įvertinti
1. Dauguma mokinių noriai įsitraukia į mokyklos veiklas.	☐	☐	☐	☐
2. Dauguma mokinių mokykloje jaučiasi ramiai ir saugiai.	☐	☐	☐	☐
3. Dauguma mokinių klasėje jaučiasi priimti.	☐	☐	☐	☐
4. Klasėje vyrauja pakankamai geri mokinių tarpusavio santykiai.	☐	☐	☐	☐
5. Mokiniai žino, į ką kreiptis pagalbos, ir prireikus kreipiasi.	☐	☐	☐	☐
6. Dauguma mokinių prisitaikė prie mokyklos dienotvarkės ir taisyklių.	☐	☐	☐	☐
7. Dauguma mokinių supranta, ko iš jų tikimasi pamokose.	☐	☐	☐	☐
8. Daugumai mokinių pavyksta išlaikyti dėmesį pamokose.	☐	☐	☐	☐
9. Dauguma mokinių susitvarko su užduočių atlikimo tempu ir mokymosi krūviu.	☐	☐	☐	☐
10. Dauguma mokinių prisitaikė prie klasei būdingų pokyčių.	☐	☐	☐	☐

10 klausimo paaiškinimas: 1 klasėje – mokyklos pradžia, pamokų ir pertraukų struktūra; 5 klasėje – skirtingi mokytojai, kabinetai, nauji dalykai ir kita pasikeitusi tvarka.

Trumpi pastebėjimai

Kokias klasės adaptacijos stiprybes pastebite?

.....

Kuriose srityse šiuo metu matote daugiausia sunkumų?

.....

Ar yra mokinių, kuriems, Jūsų nuomone, reikėtų papildomo dėmesio? ☐ Ne ☐ Taip (individualius atvejus galima aptarti atskirai)

.....

Kitos pastabos / siūloma pagalba klasei:

.....

Rezultatų naudojimas. Bendro balo skaičiuoti nereikia. „Iš dalies“ ir „Ne“ pažymėtos sritys padeda matyti, kur klasei gali reikėti daugiau dėmesio. Mokytojo stebėjimą tikslinga lyginti su mokinių ir, 1 klasėje, tėvų apklausos rezultatais, jų mechanškai nesumuojant.

VERTINIMO RAKTAS IR REZULTATŲ ANALIZĖ

Bendras principas. Visi uždari teiginiai suformuluoti ta pačia kryptimi: kuo daugiau balų, tuo palankesnė mokyklinė adaptacija. Nė vieno klausimo nereikia perskaiciuoti atvirkščiai.

Svarbu. Šios ribos yra orientacinės ir skirtos mokyklos vidaus apklausos rezultatams susisteminti. Jos nėra psichometrinės normos ir nenaudojamos diagnozei nustatyti.

1. 1 klasės tėvų anketa

Kaip skirti balus: 4 = Visiškai sutinku; 3 = Greičiau sutinku; 2 = Greičiau nesutinku; 1 = Visiškai nesutinku. Atsakymas „Negaliu įvertinti“ balais nevertinamas.

Kaip skaičiuoti: sudėkite 1-15 klausimų balus. Jei įvertinti visi 15 teiginių, galima naudoti žemiau pateiktą bendros sumos lentelę. Maksimali suma - 60 balų.

Bendra balų suma	Orientacinis vertinimas
53-60	Palanki adaptacija
42-52	Adaptacija iš esmės palanki; verta peržiūrėti silpnesnius atsakymus
30-41	Matyti galimų adaptacijos sunkumų signalų
15-29	Daugiau ryškesnių adaptacijos sunkumų signalų

Jei pažymėta „Negaliu įvertinti“, bendros sumos pagal šią lentelę geriau nepriskirti kategorijai. Tokiu atveju peržiūrėkite atsakytus teiginius ir atvirus tėvų atsakymus.

2. 1 klasės mokinio anketa su veidukais

Kaip skirti balus: 😊 TAIP = 3 balai; 😐 KARTAIS = 2 balai; ☹️ NE = 1 balas.

Kaip skaičiuoti: sudėkite 1-9 klausimų balus. Maksimali suma - 27 balai.

Bendra balų suma	Orientacinis vertinimas
23-27	Palanki savijauta ir prisitaikymas mokykloje
16-22	Mišri savijauta; verta pažiūrėti, kuriuose klausimuose pasirinkta 😊 arba ☹️
9-15	Daugiau sunkumų signalų; rekomenduojama papildomai pasikalbėti ir stebėti

Svarbu žiūrėti ne tik į bendrą sumą. Jei vaikas prie saugumo, draugystės ar galėjimo kreiptis pagalbos pažymi ☹️, į tokį atsakymą verta atkreipti dėmesį net tada, kai bendra suma yra aukšta.

3. 5 klasės mokinių anketa

Kaip skirti balus: 4 = Taip; 3 = Greičiau taip; 2 = Greičiau ne; 1 = Ne.

Kaip skaičiuoti: sudėkite 1-18 klausimų balus. Maksimali suma - 72 balai.

Bendra balų suma	Orientacinis vertinimas
63-72	Palanki adaptacija
50-62	Adaptacija iš esmės palanki; yra pavienių sunkumų
36-49	Galimi adaptacijos sunkumai
18-35	Daugiau ryškesnių adaptacijos sunkumų signalų

4. Mokytojo / klasės auklėtojo stebėjimo lapo rezultatų interpretavimas

Bendras principas. Bendro balo skaičiuoti nereikia. Mokytojo / klasės auklėtojo stebėjimo lapas skirtas papildyti mokinių ir, 1 klasėje, tėvų apklausos duomenis. Daugiausia dėmesio skiriama teiginiams, pažymėtiems „Iš dalies“ arba „Ne“.

1. Atsakymų interpretavimas

Atsakymas	Ką reiškia	Kaip naudoti rezultatą
Taip	Sritis daugumai klasės mokinių šiuo metu atrodo palanki.	Papildomų veiksmų vien pagal šį teiginį nereikia; rezultatą vertinkite kartu su kitais duomenimis.
Iš dalies	Situacija klasėje nevienoda arba daliai mokinių šioje srityje kyla sunkumų.	Palyginkite su mokinių apklausos rezultatais ir, jei reikia, tęskite stebėjimą.
Ne	Mokytojas pastebi aiškesnį sunkumą šioje adaptacijos srityje.	Sritis verta papildomo dėmesio ir aptarimo; prireikus planuojama pagalba klasei ar individualus situacijos įvertinimas.
Sunku įvertinti	Šiuo metu nepakanka informacijos patikimam vertinimui.	Atsakymas nelaikomas nei palankiu, nei nepalankiu; galima stebėti toliau.

Kaip apibendrinti. Jei vienoje srityje keli teiginiai pažymėti „Iš dalies“ arba „Ne“, tai rodo, kad šiai sričiai verta skirti daugiau dėmesio. Mokytojo stebėjimo rezultatus rekomenduojama palyginti su mokinių ir, 1 klasėje, tėvų apklausos rezultatais, bet jų nesumuoti į vieną bendrą balą.

Trumpas išvados pavyzdys. „Mokytojo / klasės auklėtojo stebėjimo duomenimis, daugumoje vertintų sričių klasės adaptacija yra palanki. Daugiau dėmesio reikėtų skirti _____ sričiai. Ši tendencija sutampa / iš dalies sutampa / nesutampa su mokinių apklausos rezultatais.“

5. Kaip apibendrinti visos klasės rezultatus

- Susumuokite kiekvienos anketos balus ir priskirkite rezultatą vienai iš aukščiau pateiktų orientacinių grupių.
- Suskaičiuokite, kiek mokinių / tėvų pateko į kiekvieną grupę. Jei reikia procentų, grupės skaičių padalinkite iš visų dalyvių skaičiaus ir padauginkite iš 100.
- Peržiūrėkite, kuriuose pavieniuose klausimuose dažniausiai pasirinkti žemesni atsakymai. Tai parodys konkrečias klasės sritis, kurioms gali reikėti daugiau dėmesio.
- Atvirus atsakymus perskaitykite atskirai ir pasižymėkite dažniausiai pasikartojančias temas, pavyzdžiui: santykiai klasėje, mokymosi krūvis, saugumas, santykis su mokytojais.

Greita klasės suvestinė

Rezultatų grupė	Mokinių / tėvų skaičius	Procentas (jei reikia)
Palanki adaptacija	_____	_____ %
Iš esmės palanki / pavieniai sunkumai	_____	_____ %
Galimi adaptacijos sunkumai	_____	_____ %
Ryškesni sunkumų signalai	_____	_____ %

6. Praktinės administravimo ir interpretavimo pastabos

- Bendras balas nėra svarbesnis už pavienį reikšmingą atsakymą. Žemas saugumo, priėmimo klasėje ar pagalbos prieinamumo įvertinimas vertas papildomo dėmesio ir, jei reikia, individualaus situacijos įvertinimo.
- Jei tyrimo tikslas - įvertinti visos klasės adaptaciją, mokinių vardų ir pavardžių galima neprašyti, taip sudarant sąlygas atviresniems atsakymams. Jei numatomas individualus tolesnis vertinimas, galima naudoti sutartą kodą arba vardą, iš anksto aiškiai informuojant apie duomenų naudojimą.
- 1 klasės mokinių anketą rekomenduojama pildyti individualiai arba mažomis grupėmis. Teiginius galima perskaityti garsiai neutraliu tonu, nesufleruojant, kurį atsakymo variantą vaikui pasirinkti.
- Tėvų, pačių pirmokų ir mokytojo stebėjimo duomenų nereikėtų mechaniškai sumuoti į vieną bendrą balą. Juos tikslingiau palyginti tarpusavyje, ieškant sutampančių ir besiskiriančių adaptacijos požymių.
- 5 klasės mokiniams anketą rekomenduojama pateikti vienu metu visai klasei, sudarant sąlygas ją pildyti savarankiškai ir neaptarinėjant atsakymų tarpusavyje.

7. Rezultatų išvados rengimas

- Bendra klasės adaptacijos tendencija;
- Stipriausios adaptacijos sritys;
- Sritis, kuriose pastebima daugiau sunkumų;
- Dažniausiai pasikartojančios atvirų atsakymų temos;
- Rekomendacijos klasei ir, jei reikia, individualus situacijos įvertinimas ar tolesnis stebėjimas.

Trumpas išvados šablonas

„Apibendrinus apklausos rezultatus, daugumos mokinių adaptacija vertintinama kaip palanki / iš esmės palanki. Geriausiai vertintos sritys: _____. Daugiau sunkumų signalų pastebėta klausimuose, susijusiuose su _____. Atviruose atsakymuose dažniausiai minėta _____. Atsižvelgiant į rezultatus, tikslinga _____.“

PRIEDAS. ANKETŲ TEIGINIŲ PRISKYRIMAS ADAPTACIJOS SRITIMS

1. 1 klasės tėvų anketos vertinimas

Sritis	Klausimai	Ką padeda įvertinti
Emocinė savijauta ir saugumas	1–4, 12	Noras eiti į mokyklą, saugumas, bendra emocinė reakcija į mokyklą, ramumas prieš mokyklą, energija po mokyklos.
Socialinė adaptacija	5–7	Priėmimo klasėje jausmas, santykiai su bendraamžiais, artimesnio ryšio klasėje turėjimas.
Santykis su mokytoju	8–9	Galėjimas kreiptis pagalbos ir bendravimo su mokytoju vertinimas.
Prisitaikymas prie režimo ir mokymosi reikalavimų	10–11, 13–14	Dienotvarkė, mokymosi reikalavimai, savarankiškumas ir pasitikėjimas savo gebėjimais.
Bendras adaptacijos įvertinimas	15	Tėvų bendras subjektyvus vaiko prisitaikymo įvertinimas; naudinga lyginti su kitų sričių rezultatais.

2. 1 klasės mokinio anketos vertinimas

Sritis	Klausimai	Ką padeda įvertinti
Emocinė savijauta ir saugumas	1–2, 8–9	Bendra vaiko savijauta mokykloje, saugumas ir santykis su pirmoko vaidmeniu.
Socialinė adaptacija	3–4	Ryšiai su bendraamžiais ir savijauta pertraukų metu.
Pagalbos prieinamumas	5	Ar vaikas jaučia, kad gali kreiptis į mokytoją.
Prisitaikymas prie mokymosi	6–7	Užduočių supratimas ir subjektyvus sėkmės jausmas atliekant užduotis.

3. 5 klasės mokinių anketos vertinimas

Sritis	Klausimai	Ką padeda įvertinti
Emocinė savijauta ir saugumas	1–4	Santykis su penktoko vaidmeniu, noras eiti į mokyklą, bendra savijauta ir saugumas.
Socialinė adaptacija klasėje	5–7	Priėmimo jausmas, bendravimo galimybės ir klasės tarpusavio santykiai.
Suaugusiųjų ir mokytojų parama	8–9	Pagalbos šaltinių žinojimas ir mokytojų prieinamumo jausmas.
Prisitaikymas prie 5 klasės pokyčių	10–12	Skirtingi mokytojai, nauji dalykai, pasikeitusi tvarka ir reikalavimų aiškumas.
Mokymosi savireguliacija ir krūvis	13–17	Dėmesys, darbo tempas, krūvio valdymas, energija ir problemų sprendimas.
Bendras adaptacijos įvertinimas	18	Mokinio bendras subjektyvus prisitaikymo prie penktos klasės vertinimas.

4. Klasės auklėtojo / mokytojo stebėjimo lapo teiginių priskyrimas adaptacijos sritims.

Sritis	Klausimai	Ką padeda įvertinti
Emocinė savijauta, saugumas ir įsitraukimas	1–2	Noras įsitraukti į mokyklos veiklas, ramumas ir saugumo jausmas mokykloje.
Socialinė adaptacija klasėje	3–4	Priėmimo klasėje jausmas ir bendri mokinių tarpusavio santykiai.
Pagalbos prieinamumas	5	Ar mokiniai žino, į ką kreiptis, ir ar prireikus naudojami suaugusiųjų pagalba.
Prisitaikymas prie mokyklos tvarkos ir pokyčių	6, 10	Prisitaikymas prie dienotvarkės, taisyklių ir klasei būdingų pokyčių.
Prisitaikymas prie mokymosi reikalavimų	7–9	Reikalavimų supratimas, dėmesio išlaikymas, užduočių atlikimo tempas ir mokymosi krūvis.

Sričių suskirstymas yra orientacinis ir skirtas rezultatams struktūruoti bei aptarti. Anketos nėra standartizuotos diagnostinės metodikos.

NAUJAI ATVYKUSIO MOKINIO ADAPTACIJOS ĮVERTINIMO MODULIS

Atskiras modulis naujai į mokyklą atvykusio mokinio adaptacijai įvertinti

Paskirtis. Trumpai ir nuosekliai įvertinti, kaip naujai į mokyklą atvykęs mokinys prisitaiko prie naujos aplinkos, klasės, mokytojų, mokyklos tvarkos ir mokymosi reikalavimų, bei laiku pastebėti sritis, kuriose gali reikėti papildomos pagalbos.

Svarbu. Šis modulis yra mokyklos vidaus vertinimo priemonė, o ne standartizuotas ar diagnostinis psichologinis testas. Rezultatai vertinami orientaciniu būdu, kartu atsižvelgiant į pokalbį, stebėjimą, mokinio amžių, atvykimo aplinkybes ir kitą turimą informaciją.

Rekomenduojama vertinimo eiga

Laikas	Priemonė	Tikslas
Pirmoji savaitė	Trumpas pirminis pokalbis su mokiniu	Užmegzti kontaktą, išsiaiškinti pirmąją saviąautą, saugumą ir aktualiausias poreikis.
Po 3-4 savaitių	Mokinio anketa + klasės auklėtojo / mokytojo stebėjimo lapas	Įvertinti jau susiformavusias adaptacijos tendencijas.
Pagal poreikį	Trumpa tėvų / globėjų anketa	Papildyti informaciją, ypač jaunesnio mokinio ar išryškėjusių sunkumų atveju.
Po 6-8 savaitių, jei reikia	Pakartotinis aptarimas / vertinimas	Patikrinti, ar sunkumai mažėja ir ar taikoma pagalba yra pakankama.

1. Pirminio pokalbio su naujai atvykusiu mokiniu gairės

Rekomenduojama pirmąją savaitę. Atsakymų balais vertinti nereikia. Pokalbio tikslas - suprasti, kaip mokinys jaučiasi ir ko jam šiuo metu labiausiai reikia.

Mokinys(-ė): _____	Klasė: _____	Data: _____
--------------------	--------------	-------------

1. Kaip Tau sekasi naujoje mokykloje?

.....

2. Kas Tau šioje mokykloje patinka arba sekasi lengviausiai?

.....

3. Kas šiuo metu atrodo sunkiausia, neaiškiausia ar kelia nerimą?

.....

4. Ar per pertraukas turi su kuo pabūti ar pasikalbėti?

.....

5. Ar žinai, į ką mokykloje galėtum kreiptis, jei Tau reikėtų pagalbos?

.....

6. Kas Tau padėtų greičiau pasijusti drąsiau ir patogiau šioje mokykloje?

.....

Po pirminio pokalbio: ☐ ryškesnių sunkumų signalų nepastebėta ☐ tikslingas atidesnis stebėjimas ☐ reikalingas greitesnis situacijos aptarimas / pagalbos planavimas

2. NAUJAI ATVYKUSIO MOKINIO ADAPTACIJOS ANKETA

Sveikas(-a)! Ši anketa padės suprasti, kaip Tau sekasi priprasti prie naujos mokyklos. Čia nėra teisingų ar neteisingų atsakymų. Pasirink atsakymą, kuris geriausiai parodo, kaip Tu iš tikrųjų jautiesi šiuo metu.

Mokinys(-ė): _____	Klasė: _____	Data: _____		
Teiginys	Taip	Greičiau taip	Greičiau ne	Ne
1. Į naują mokyklą dažniausiai einu noriai.	☐	☐	☐	☐
2. Naujoje mokykloje dažniausiai jaučiuosi gerai.	☐	☐	☐	☐
3. Naujoje mokykloje jaučiuosi saugus(-i).	☐	☐	☐	☐
4. Savo klasėje jaučiuosi priimtas(-a).	☐	☐	☐	☐
5. Klasėje turiu bent vieną mokinį, su kuriuo galiu pasikalbėti ar pabūti.	☐	☐	☐	☐
6. Per pertraukas dažniausiai jaučiuosi gerai.	☐	☐	☐	☐
7. Žinau, į kurį suaugusįjį mokykloje galiu kreiptis pagalbos.	☐	☐	☐	☐
8. Jaučiu, kad mokytojai yra pasirengę man padėti.	☐	☐	☐	☐
9. Jau suprantu pagrindines mokyklos ir klasės taisykles.	☐	☐	☐	☐
10. Jau gana gerai orientuojuosi mokykloje ir tvarkaraštyje.	☐	☐	☐	☐
11. Per pamokas dažniausiai suprantu, ko iš manęs tikimasi.	☐	☐	☐	☐
12. Man pavyksta susitvarkyti su mokymosi tempu ir užduotimis.	☐	☐	☐	☐
13. Manau, kad jau gerai priprantu prie naujos mokyklos.	☐	☐	☐	☐

Parašyk savo nuomonę

14. Kas Tau naujoje mokykloje labiausiai patinka?

.....

.....

15. Kas Tau šiuo metu yra sunkiausia?

.....

.....

16. Kas Tau labiausiai padeda jaustis geriau ir drąsiau?

.....

.....

.....

17. Ką mokykla ar klasė galėtų padaryti, kad Tau būtų lengviau?

.....

.....

3. KLASĖS AUKLĖTOJO / MOKYTOJO INDIVIDUALAUS STEBĖJIMO LAPAS

Paskirtis. Papildyti mokinio savęs vertinimą suaugusiojo stebėjimu po kelių savaitių mokykloje. Bendro balo skaičiuoti nereikia.

Kaip pildyti. Pažymėkite variantą, kuris geriausiai atspindi mokinio situaciją per pastarąsias 1-2 savaites. Jei informacijos nepakanka, rinkitės „Sunku įvertinti“.

Mokinys(-ė): _____		Klasė: _____		
Mokytojas(-a): _____		Data: _____		
Teiginys	Taip	Iš dalies	Ne	Sunku įvertinti
1. Mokinys noriai įsitraukia į klasės ir mokyklos veiklas.	☐	☐	☐	☐
2. Mokinys mokykloje atrodo ramus ir saugus.	☐	☐	☐	☐
3. Mokinys klasėje atrodo priimtas bendraklasių.	☐	☐	☐	☐
4. Mokinys užmezga ir palaiko ryšius su bendraamžiais.	☐	☐	☐	☐
5. Prireikus mokinys kreipiasi į suaugusįjį pagalbos.	☐	☐	☐	☐
6. Mokinys prisitaikė prie mokyklos dienotvarkės ir pagrindinių taisyklių.	☐	☐	☐	☐
7. Mokinys pakankamai gerai orientuojasi mokyklos aplinkoje ir tvarkaraštyje.	☐	☐	☐	☐
8. Mokinys dažniausiai supranta, ko iš jo tikimasi pamokose.	☐	☐	☐	☐
9. Mokinys susitvarko su užduočių atlikimo tempu ir mokymosi krūviu.	☐	☐	☐	☐
10. Bendrai vertinant, mokinio prisitaikymas prie naujos mokyklos vyksta palankiai.	☐	☐	☐	☐

Trumpi pastebėjimai

Kokias mokinio adaptacijos stiprybes pastebite?

.....

.....

Kurioje srityse šiuo metu matote daugiausia sunkumų?

.....

.....

Kokia pagalba ar klasės veiksmai šiuo metu būtų naudingiausi?

.....

.....

Ar reikalingas papildomas individualus situacijos aptarimas? ☐ Ne ☐ Taip

4. TRUMPA ANKETA TĖVAMS / GLOBĖJAMS (PAGAL POREIKĮ)

Kada naudoti. Ši anketa nėra būtina kiekvienam naujai atvykusiam mokiniui. Ji gali būti naudinga jaunesnio mokinio atveju arba kai norima papildyti informaciją apie vaiko savijautą namuose ir prisitaikymą prie naujos mokyklos.

Kaip pildyti. Pažymėkite atsakymą, kuris geriausiai atspindi vaiko savijautą ir elgesį pastarosiomis savaitėmis. Bendro balo skaičiuoti nereikia.

Mokinys(-ė): _____	Klasė: _____		Data: _____	
Teiginys	Taip	Iš dalies	Ne	Sunku įvertinti
1. Mano vaikas noriai eina į naują mokyklą.	☐	☐	☐	☐
2. Mano vaikas dažniausiai teigiamai kalba apie naują mokyklą.	☐	☐	☐	☐
3. Prieš eidamas į mokyklą mano vaikas dažniausiai jaučiasi ramiai.	☐	☐	☐	☐
4. Mano vaikas pasakoja apie bendravimą su bendraklasiais ar naujus pažįstamus.	☐	☐	☐	☐
5. Mano vaikas jaučiasi galintis kreiptis į mokyklos suaugusiųuosius pagalbos.	☐	☐	☐	☐
6. Mano vaikas prisitaikė prie naujos dienos tvarkės ir mokyklos režimo.	☐	☐	☐	☐
7. Mano vaikui pavyksta susitvarkyti su mokymosi reikalavimais.	☐	☐	☐	☐
8. Po mokyklos mano vaikas dažniausiai turi pakankamai jėgų įprastai veiklai ir poilsiui.	☐	☐	☐	☐
9. Manau, kad mano vaikas sėkmingai prisitaiko prie naujos mokyklos.	☐	☐	☐	☐

Papildomi klausimai

Kokius teigiamus vaiko savijautos ar elgesio pokyčius pastebite?

.....

.....

Kas vaikui šiuo metu kelia daugiausia sunkumų ar nerimo?

.....

.....

Ar yra kas nors, ką mokyklai būtų svarbu žinoti, kad vaikui būtų lengviau prisitaikyti?

.....

.....

5. MOKINIO ANKETOS VERTINIMO RAKTAS IR REZULTATŲ INTERPRETAVIMAS

Bendras principas. Visi uždari teiginiai suformuluoti ta pačia kryptimi: kuo daugiau balų, tuo palankesnė adaptacijos eiga. Nė vieno klausimo nereikia perskaiciuoti atvirkščiai.

Svarbu. Žemiau pateiktos ribos yra orientacinės ir skirtos mokyklos vidaus vertinimo rezultatams susisteminti. Jos nėra psichometrinės normos ir nenaudojamos diagnozei nustatyti.

Kaip skirti balus: 4 = Taip; 3 = Greičiau taip; 2 = Greičiau ne; 1 = Ne.

Kaip skaičiuoti: sudėkite 1-13 klausimų balus. Maksimali suma - 52 balai.

Bendra balų suma	Orientacinis vertinimas
46-52	Palanki adaptacijos eiga
36-45	Adaptacija iš esmės palanki; yra pavienių sunkumų
26-35	Galimi adaptacijos sunkumų signalai
13-25	Daugiau ryškesnių adaptacijos sunkumų signalų

Svarbu žiūrėti ne tik į bendrą sumą. Žemas saugumo, priėmimo klasėje, draugystės ar galėjimo kreiptis pagalbos įvertinimas vertas papildomo dėmesio net tada, kai bendra balų suma yra aukšta.

Mokytojo ir tėvų lapų interpretavimas

Mokytojo ir tėvų / globėjų lapuose bendro balo skaičiuoti nereikia. Daugiausia dėmesio skiriama atsakymams „Iš dalies“ ir „Ne“ bei atviriems komentarams.

Atsakymas	Ką reiškia	Kaip naudoti rezultatą
Taip	Sritis šiuo metu atrodo palanki.	Papildomų veiksmų vien pagal šį atsakymą nereikia; vertinti kartu su kitais duomenimis.
Iš dalies	Situacija nevienoda arba matyti pavienių sunkumų.	Palyginti su mokinio atsakymais ir, jei reikia, tęsti stebėjimą.
Ne	Matyti aiškesnis sunkumas konkrečioje srityje.	Skirti papildomo dėmesio, aptarti pagalbą ar individualiai įvertinti situaciją.
Sunku įvertinti	Šiuo metu nepakanka informacijos.	Nelaikyti nei palankiu, nei nepalankiu atsakymu; prireikus stebėti toliau.

TEIGINIŲ PRISKYRIMAS ADAPTACIJOS SRITIMS

6.1. Mokinio anketa

Sritis	Klausimai	Ką padeda įvertinti
Emocinė savijauta ir saugumas	1-3	Noras eiti į mokyklą, bendra savijauta ir saugumo jausmas.
Socialinė adaptacija	4-6	Priėmimo klasėje jausmas, ryšiai su bendraamžiais ir savijauta pertraukų metu.
Suaugusiųjų pagalbos prieinamumas	7-8	Ar mokinys žino, kur kreiptis, ir jaučia mokytojų pasirengimą padėti.
Prisitaikymas prie mokyklos tvarkos ir aplinkos	9-10	Taisyklių supratimas, orientavimasis mokykloje ir dienotvarkėje.
Prisitaikymas prie mokymosi reikalavimų	11-12	Reikalavimų supratimas, mokymosi tempas ir užduočių atlikimas.
Bendras adaptacijos įvertinimas	13	Mokinio bendras subjektyvus prisitaikymo prie naujos mokyklos įvertinimas.

6.2 Klasės auklėtojo / mokytojo stebėjimo lapas

Sritis	Klausimai	Ką padeda įvertinti
Emocinė savijauta ir įsitraukimas	1-2	Įsitraukimas į mokyklos veiklas, ramumas ir saugumas.
Socialinė adaptacija klasėje	3-4	Priėmimas klasėje ir ryšių su bendraamžiais formavimasis.
Pagalbos prieinamumas	5	Ar mokinys prireikus kreipiasi pagalbos.
Prisitaikymas prie tvarkos ir aplinkos	6-7	Dienotvarkė, taisyklės, orientavimasis mokykloje ir tvarkaraštyje.
Prisitaikymas prie mokymosi	8-9	Reikalavimų supratimas, užduočių tempas ir mokymosi krūvis.
Bendras adaptacijos įvertinimas	10	Bendra mokytojo / klasės auklėtojo matoma adaptacijos eiga.

Kaip palyginti skirtingus informacijos šaltinius

Mokinio, mokytojo ir, jei naudota, tėvų / globėjų duomenų nereikėtų mechaniškai sumuoti į vieną bendrą balą. Juos tikslingiau palyginti ir ieškoti sutampančių bei besiskiriančių signalų.

- Jei keli šaltiniai rodo tą patį sunkumą, tai sustiprina poreikį skirti tai sričiai daugiau dėmesio.
- Jei mokinio savijauta gerokai skiriasi nuo suaugusiųjų vertinimo, verta individualiai pasikalbėti ir išsiaiškinti skirtumo priežastis.
- Atviri atsakymai gali paaiškinti, kas konkrečiai padeda arba trukdo prisitaikyti.

PAKARTOTINIS ĮVERTINIMAS IR PAGALBOS PLANAVIMAS

Kada pakartoti. Jei adaptacija vyksta sklandžiai, papildomo formalaus vertinimo gali neprireikti. Jei matyti sunkumų, tikslinga situaciją pakartotinai aptarti po maždaug 6-8 savaičių arba anksčiau, jei sunkumai ryškėja.

Nedelsiant reaguoti. Jei išryškėja saugumo, patyčių, ryškios socialinės izoliacijos, stipraus emocinio distreso ar mokyklos vengimo požymių, nereikėtų laukti numatyto pakartotinio vertinimo termino - situacija sprendžiama pagal mokyklos pagalbos ir saugumo procedūras.

Trumpa stebėjimo / veiksmų suvestinė

Data	Pagrindinės stiprybės	Pastebėti sunkumai	Sutarti veiksmai / pagalba	Kitas peržiūros laikas

8. TRUMPA REZULTATŲ IŠVADOS STRUKTŪRA

- Bendra naujai atvykusio mokinio adaptacijos tendencija.
- Stipriausios adaptacijos sritys.
- Sritis, kuriose pastebima daugiau sunkumų.
- Mokinio, mokytojo ir, jei naudota, tėvų / globėjų vertinimų sutapimai ar skirtumai.
- Rekomenduojami tolesni veiksmai ir, jei reikia, pakartotinio įvertinimo laikas.

Trumpas išvados šablonas

„Apibendrinus naujai atvykusio mokinio adaptacijos vertinimo duomenis, adaptacijos eiga vertintina kaip _____. Stipriausios sritys: _____. Daugiau sunkumų signalų pastebėta _____ srityje(-yse). Mokinio ir mokytojo / tėvų vertinimai _____. Atsižvelgiant į rezultatus, tikslinga _____. Pakartotinai situaciją peržiūrėti _____.“

Sričių suskirstymas ir orientacinės balų ribos skirtos rezultatams struktūruoti bei aptarti. Šios priemonės nėra standartizuotos diagnostinės metodikos.